

Verlag Netwerkbijeenkomst Het Groene Woud in 2028

20 september 2013

Oertijdmuseum De Groene Poort/Bezoekerscentrum Het Groene Woud

1. Discussie en vragen n.a.v. presentaties René Peusens ('Het succes van de Brabantse polder') en Jeroen Naaijens ('De waarde van netwerken voor de toekomst van Het Groene Woud')

IVN Oirschot: Er is nu een discussie over het grote wild, Nederland is te klein hiervoor.

Jan van den Boom: Een hert kiest voor het beste voedsel en trekt dus naar landbouwgebieden, hierover zijn er worden goede afspraken gemaakt tussen de agrariërs, ZLTO en Brabants Landschap.

We dienen hier creatief naar te kijken en niet in beperkingen; wat kan wel en wat niet?

René Peusens: Verschillende politieke partijen hebben voorkeur voor wel of geen edelhert. De provincie wordt echter minder en minder partij die vanuit toren alles moet bepalen. Er is gekozen om de regio met ideeën te laten komen. Als de regio vindt dat het edelhert moet, dan moet provincie hier niet teveel aan tornen. Belangrijk is dat, voordat de provincie haar standpunt bepaalt, eerst de discussie hierover plaats te laten vinden.

Vraag uit publiek: Vanuit de burger heb je veel te maken met de bestuurlijke kant, kan ik met mijn initiatieven terecht bij Het Groene Woud zonder dat jullie het project overnemen van mij?

Willy Thijssen: Daarvoor is het Streekhuis, die mensen vooruit helpt met het vinden van subsidies en ondersteuning van de aanvraag, als de doelen bij Het Groene Woud passen.

Annemiek Wierdak: Gestel heeft een Kindermoestuin opgericht. Op het moment van beleving van vrijwilligers moet je de energie vasthouden, omdat de subsidie en de ondersteuning ophoudt op het moment dat het niet meer om fysieke elementen gaat. Het verhaal gaat ook over People en niet alleen over Planet, houd dat in de gaten.

Jeroen Naaijens: Het Streekfonds geeft financiële bijdragen aan kleine projecten en initiatieven, die in eerste instantie niet de belangstelling hebben van grote gemeentebesturen, maar wel belangrijk zijn voor mensen die ze beheren. Hierin kunnen we als streekraad nog van leren.

Dianne Schellekens: Naar een participatiemaatschappij gaan is een uitdaging die breder gaat dan groen en mooi houden, maar we moeten ook het hoofd bieden aan de vergrijzing van de samenleving. Het is niet alleen een leerproces om Het Groene Woud te versterken, maar ook om mensen het besef te geven dat mensen en partijen iets voor elkaar over hebben.

Jeroen Naaijens: Project Burger aan Zet, loopt nu, om te kijken hoe je besef en zelfredzaamheid bij de burger kunt bevorderen. Stichting Zet is koepel van sociale organisaties maar het is lastig om verbinding te leggen tussen hun activiteiten en activiteiten die gericht zijn op Het Groene Woud. De doelstelling is natuur en landschap aan ene kant en gastvrijheid aan de andere kant.

Wat bedoelen we met gastvrijheid: alleen toerisme of bewoners van Het Groene Woud ook naar de eigen medemens laten kijken. Hoe kunnen we dat het beste aan de buitenwereld laten zien. Hoe kunnen we elkaar daarin helpen en versterken.

De Peoplekant is erg belangrijk, in praktijk is dat van mens tot mens. Gemeenten en overheid kunnen positieve prikkels geven maar vaak zijn het buurten die elkaar positieve prikkels geven.

Rien Rijken: Ook een goede voorbeeld van de Burger aan Zet is het project Vlinders in Het Groene Woud. Stichting Natuur en Milieueducatie Schijndel is goed geholpen door de Streekraad en het Streekhuis. Het resultaat is onder meer een vlinderboek en lesmateriaal. Loopt goed door burgerlijk initiatief. Verbreding en vermarkting staan we voor, vraag is hoe krijg je dit bij groter publiek bekend.

Geert van der Veer: We moeten naar duurzame ontwikkeling in dit gebied, jammer dat we niet terugzien in de kernboodschap van Het Groene Woud dat we de meest duurzame regio zijn van Nederland willen zijn.

Jeroen Naaijkens: Dit moet nog inhoudelijk ingevuld worden. We moeten onder andere op andere manieren gaan denken over toegankelijkheid.

2. Pauze

Pauze met opdracht:

Zoek uit welke trend het meest interessant is voor de ontwikkeling van je bedrijf of organisatie, combineer vervolgens deze trend en bedenk daarvoor samen één actie. Leg je idee voor aan een ander koppel en bekijk wat je er mee kunt.

3. Forumdiscussie met Wim Claassen (Circo Circolo), Ernst Jonkers (recreatiepark Klein Oisterwijk), Amanda Schiltmans (Q-studio) en Peter Bakker (Den Ouden groep).

Wat is de komende 10 jaar voor jouw bedrijf de grote trend?

Amanda: Er is een verandering in communicatie, alles gaat veel sneller. Social media wordt gebruikt om korte mededelingen te doen. Een paar vormen van social media houd je op termijn over en er komen nieuwe dingen bij. Verschillende doelgroepen nemen op een andere manier hun informatie tot zich. Luisteren naar wat de doelgroep wil en dan bepalen en hoe bereik ik die.

Ernst: Sneller en mensen zijn vluchtiger. Keuze voor vakantie en dagje weg kan heel snel gemaakt worden. Door internet kunnen mensen meteen weg. Door globalisering zie je dat mensen het verhaal dicht bij huis heel belangrijk vinden, zij vragen hier ook steeds meer naar. Daarom moeten we met social media hier heel dicht op zitten. Mensen weten vaak niet hoe mooi hun eigen gebied is. Wij zien een trendverschuiving dat mensen van heel dichtbij naar ons bedrijf komen.

Peter: Kleine bedrijven worden overgenomen door multinational. Onze binding met de regio is het afval uit de regio wat door ons verwerkt wordt, maar wij willen ook iets betekenen voor de regio in maatschappelijk ondernemen. We doneren daarom ook aan het Streekfonds. Het Groene Woud vraagt onderhoud, wat groenafval oplevert dat we willen verwerken. We gaan dit binnenkort uitzetten en willen met WSD-ers het bos in om te kijken wat zij hier uit kunnen halen aan hout en dit verwerken als biomassa. Het bedrijf kan hier een groot deel van zijn kosten uit halen. We willen dit soort diensten meer gaan aanbieden, een gedeelte van het weggehaalde hout kan in de vorm van compost teruggegeven worden. Gaan via een pilot kijken om dit structureel in de markt te zetten en deze dienst dan aan te bieden.

Vraag uit publiek: Bomen uit bos voor biomassa, is een lage manier van houtverwerking, waarom ook niet als meubels gebruiken?

Antwoord Peter: Veel hout uit bossen is niet geschikt als meubelhout. Wel wordt er naar toe gewerkt om uit groenafval vezels voor de kartonindustrie te halen. Onder de huidige marktomstandigheden is dit echter nog niet interessant.

Vraag uit publiek: Tegenwoordig is er een nieuwe visie: dood hout leeft, leg dat eens uit.

Antwoord Peter: Bossen waar je wil recreëren vragen meer actief onderhoud. Op deze plekken zouden we aan de slag kunnen.

Verbindingen tussen organisaties in Het Groene Woud: hoe benader je doelgroepen hiervoor?

Wim: Je hebt een groep nodig die om je heen staat, je kunt niet zonder. We moeten naar een plan toe wat zich richt, wat er van bovenop ingeplant wordt in de regio Het Groene Woud.

Wie zie je als partners in Het Groene Woud, bijvoorbeeld Vrienden van Het Groene Woud?

Wim: Vriend worden van gebied om te laten zien waar je achter staat en laten zien dat je het gebied een warm hart toedraagt bijv. d.m.v. een boardingpas. Een voordeel voor inwoners, maar ook voor bezoekers. Belangrijk is dat je samenwerking met elkaar opzoekt en dus meer aanbiedt dan 1 of 2 uur 'amusement'. Samenwerking komt de regio dan ten goede. Vrienden van Het Groene Woud kan goede basis zijn om te zorgen dat Het Groene Woud tussen de oren van de inwoners gaat zitten. Veel mensen die er wonen weten niet dat zij er wonen, werken en recreëren. Zorg ervoor dat er stepstones tussen de drie steden komen d.m.v. bezoekerscentra waar zij Het Groene Woud kunnen beleven en bewaren.

Hebben werknemers Van den Ouden binding met Het Groene Woud?

Peter: Iedereen die naar zijn werkt reist of in Het Groene Woud woont heeft daar een binding mee. Met een goede uitstraling geniet je daar meer van, dan met een los-zand-relatie met de omgeving.

Haal je dan ook de kerstpakketten uit Het Groene Woud?

Peter: Dit hangt er vanaf wat en hoe geef je het vorm. Kijk hoe je de omgeving kunt gebruiken voor bepaalde toepassingen.

Rud van Herk: durven wij Het Groene Woud uit te dragen?

We praten er wel over maar dragen we het ook echt naar buiten uit, naar mensen op de werkvloer in onze eigen organisatie? Hoe benaderen we gericht een doelgroep?

Medewerkster Oertijdmuseum: Een zeer geschikt product voor de burger die nog nooit van Het Groene Woud gehoord heeft, is de duurzame spreekpaal.

Wim: Bij de eerste circusvoorstelling was heel bestuurlijk Brabant uitgenodigd, 80% vroeg zich af waar ze waren. Dit heeft ook een voordeel: het brengt magie en beleving met zich mee. Toch leeft Het Groene Woud nog niet voldoende tussen de mensen. Het Groene Woud is langzamerhand toch een begrip aan het worden, maar bekendheid begint ook op school. Maak daar programma's voor.

Amanda: Het Groene Woud is voor veel mensen de grote borden langs de A2, ook is er een stuk onbekendheid vanuit school. Veel communicatiemiddelen moeten we met elkaar dragen en op elkaar afstemmen. En dus veel dingen opzetten en uitvoeren en met elkaar verbinden. Aan de ene kant wil je veel bekendheid geven aan de term en naam Het Groene Woud, maar willen we ook bussen met Japanners en Chinezen? Hoe ver wil je daar mee gaan?

Ernst: Ik ben namens de Coöperatie bij de stuurgroep communicatie van Het Groene Woud betrokken. De energie is heel groot. Eén van de doelen is om het verhaal goed te gaan vertellen. Begin met kleine dingen om mee te starten en te gaan beleven. Ga alles goed communiceren en uitdragen dan gaat Het Groene Woud op termijn leven.

Amanda: Misschien een Het Groene Woud-Kinderboekenweek o.i.d. organiseren om eenmaal per jaar aandacht te vragen voor het gebied. Je kunt er zelf ook een heleboel aan doen. Als je iemand wil overtuigen van ideeën neem hem mee Het Groene Woud in.

4. Resultaten opdracht

Via SMS en e-mail zijn diverse reacties teruggekomen als resultaat van de opdracht in en na de pauze. Vanuit de Stuurgroep Het Groene Woud zal hiermee aan de slag gegaan worden om uitvoering te geven aan een aantal acties.

Eric van Ooijen, Food4Bees:

Het Groene Woud als geïntegreerd gebied met functionele Biodiversiteit

“Functionele biodiversiteit is het benutten van natuurlijke biodiversiteit ten dienste van de landbouw. Functionele biodiversiteit is bijvoorbeeld natuur die overgaat in akkerrand die waarde heeft voor vogels, vlinders, bijen en andere insecten en ook in staat is om plaagbestrijders aan te trekken voor het gewas op de akker. De boer hoeft dan minder bestrijdingsmiddelen te gebruiken. De boer gaat dan ook anders om met de omliggende gronden en meet b.v. de plaagdruk. De natuur helpt de boer een handje en andersom. De boer heeft te maken met veel regelgeving o.a. vanuit de EU, dit kan helpen deze regels ook zinvol in te passen. Er zijn reeds succesvolle projecten die uitgaan van alleen de akkerrand, door het op gebiedsniveau af te stemmen is een duurzame inbedding in Het Groene Woud mogelijk. Het zou een landelijk zichtbaar element zijn.

Het Groene woud zou dit kunnen ondersteunen door haar netwerk, kennis, communicatie, enthousiasme en naam hieraan te verbinden. Het Groene Woud kan als co-financier optreden.”

Eric en Inge van Ooijen:

Trail Het Groene Woud

“Naast het idee wat als groep is aangeleverd (zie hierboven) bij deze ook een idee wat aansluit bij de plenaire presentatie. Daarin werd een ‘Het Groene Woud marathon’ getoond met een stroom van lopers door de natuur. Dit levert inderdaad een niet gewenste situatie op.

Er is een alternatief wat onder lopers sterk in opkomst is en dat is ‘Trails’. Dit zijn loopevenementen die de natuur opzoeken met respect voor de natuur. Er worden b.v. limieten gesteld aan het aantal deelnemers en ook hoe de deelnemers zich moeten gedragen. Ook de mentaliteit van de lopers is wezenlijk anders. Het Brabants landschap werkt er op sommige plaatsen al aan mee heb ik vernomen. Deze evenementen zijn sterk in opkomst en kunnen ook de naam van Het Groene Woud op de juiste wijze in beeld brengen.

Het Groene Woud zou er aan kunnen meewerken door haar naam hieraan te verbinden, te bemiddelen bij de totstandkoming van een parcours, faciliteren en eventueel voorfinancieren. Een deel van de startgelden kan weer naar Het Groene Woud, daarmee levert het per saldo geld op dat weer gebruikt kan worden voor de ontwikkeling van Het Groene Woud.

Mocht er interesse zijn om dit idee verder uit te werken dan horen wij het graag.”

Marinka de Wit, Waterschap De Dommel:*Betere samenwerking overheden bij kleine initiatieven*

“Afgelopen vrijdag ben ik bij de netwerkdag geweest in de Groene Poort.

Ik heb daar een nieuw idee besproken met wethouder Piet Machielsen van Oirschot. Wij dachten dat het goed zou zijn als de overheden onderling beter kunnen samendenken en –werken op het gebied van vergunningen en regelgeving. Het zou mooi zijn als de overheden in bepaalde gevallen van kleine initiatieven het vergunningstelsel kunnen omzeilen.

Bijvoorbeeld bij de aanleg van ommetjes kost het de initiatiefnemer veel energie om een bruggetje of bewegwijzering geregeld te krijgen. De vergunningenprocedure vertraagt de aanleg van het ommetje terwijl er relatief weinig mis kan gaan als er geen vergunning wordt afgegeven of alleen een melding wordt gedaan.

Dit heeft natuurlijk wel zijn uitwerking nodig maar het leek ons een mooi idee om enthousiaste initiatiefnemers waar mogelijk niet te frustreren. Ik denk dat we dan een helpende hand kunnen zijn als overheid. Meedenken en meewerken heeft ook een positieve bijdrage voor ontwikkelingen in het groene woud en hoeven niet altijd gekoppeld te zijn aan subsidies en bijdragen.

Zou het iets zijn?”

Henk Smeets, Vughts Museum:*Ontwikkeling formats voor informatie*

“Naar aanleiding van de workshop in Boxtel stuur ik hierbij een aandachtspunt waar we over gepraat hebben: Het is belangrijk om een aantal formats te ontwikkelen waarin informatie op maat kan worden gegeven aan gebruikers.

Voor een museum bijvoorbeeld info bij diverse objecten en opstellingen, in diverse lagen: algemene informatie voor een breed publiek en verdieping voor de meer geïnteresseerden. Dat zou ook moeten gebeuren bij allerlei monumenten in het gebied. ook VVV-informatie zou zo verspreid kunnen worden. Steeds meer zullen mensen individuele informatiebehoeften willen bevredigen op plekken waar ze met vragen geconfronteerd worden. Daar moet op worden ingespeeld.”

Dick Rakhorst, Interart:

“Moest wat eerder weg maar heb inmiddels via sociale media contact met drie mensen door o.a. deze oproep. Zou nog wel graag in contact komen met de twee dames die aan begin vragen hadden, o.a. over kindertijd.”

Theodoor van Leeuwen, Streekrekening Het Groene Woud:

“Samenwerking in project park kasteel Stapelen i.s.m. onderwijs: innovatie, prestaties aantoonbaar en LT-aanpak verzekerd met behoud van waardevolle cultuur historie. Met verrijking van Het Groene Woud.”

Gerard van Run, Koffie en theetuin "Buitenlust"

“Bijgaand mijn reactie op de netwerkbijeenkomst van 20-9.

Het artikel over het Bossche broek welke ik onlangs heb geschreven, geeft wellicht een goed inzicht van wat er op de netwerkbijeenkomst is langs gekomen.”

Zie volgende pagina voor artikel.

“Bossche Broekske”

sept 2013

Wat is er toch aan de hand met jou. Waar zijn al die vogels en dieren van vroegere tijden? Als jongste was ik een vaste bezoeker van het broek. Ik zocht kievitseieren, vond de grutto en de scholekster, en menig eendenei belande thuis in de pan. En toch waren er altijd volop eieren te vinden. Soms wel een kleine honderd kievitseieren op een morgen. Het was er heerlijk genieten van de leeuwerik, de gele kwikstaart en de talrijke weidevogels. In de winterdag kwamen daar de vele doortrekkers bij zoals o.a. de zwaan en gans, maar ook de wintertaling was een vaste gast. In het voorjaar was het de vraag of de ijsvogel weerom kwam. Het broek was een groot vogel domein.

Maar nu wordt het met het jaar minder, Grutto en kievit zijn vrijwel verdwenen en ook de ganzen laten het broekske steeds meer links liggen. De grote vraag is hoe komt dit nu.

Dat vogels en dieren komen, is in de eerste plaats het voedselaanbod en vooral wat daar van te verwachten is in het broedseizoen. Door beheer en klimaat kan dit soms sterk veranderen.

De weidevogels hebben dikwijls voedselrijk grasland nodig wat overvloedig begraasd wordt. Door het begrazen wordt humus afgegeven aan de grond, waardoor er een rijk bodemleven ontstaat, waar grutto en kievit rijkelijk van kunnen leven.

Zou dit wellicht een van de redenen kunnen zijn in ons “Bossche broek”, te weinig grote grazers! En dan ook nog al dat hoge gras. Niet mals genoeg meer voor gans en zwaan, en de grutto en kievit voelen zich er ook al niet meer in thuis. In het hele broek is nergens een zo nu en dan om geploegd stuk land te vinden, waar de kievit in het voorjaar het liefst op broedt. Jammer de vogelstand in het broek loopt niet, maar holt achteruit voor zijn aloude bewoners. Deze trekken weg naar betere oorden. Zelfs het aantal reeën neemt momenteel met het jaar af. De dassenburcht is er bij gekomen maar of dat een goede toevoeging voor het broek is betwijfel ik. Ook steeds meer vossen en kraaien bedreigen de laatste weidevogels. Willen wij dan uiteindelijk in het broek alleen nog blauwe graslanden overhouden? Of kiezen wij ervoor meer weidevogels te kunnen zien, wintergasten en wat leuke reeën?

Als wij voor het laatste kiezen, denk ik dat het roer drastisch om moet. Meer grote grazers, meer bewerkt land. Een goed overleg met boer en tuinder, om gezamenlijk te komen tot een goed beleid, maar ook overleg met de bezoeker van het broek. Is het niet interessant om te weten, waarvoor hij komt, hoelang hij verblijft, wat zijn goede rustplekken en hoe richt je deze in, ook een theehuis onder de Vugtherbrug zou natuurlijk fantastisch zijn. Maar ook een bord bij iedere bank, welke je met je telefoon aan zou kunnen klikken, waarna je te horen krijgt wat er zoal vanaf deze plek te zien is, en ook aan wie en waar je je eigen waarnemingen over het gebied kwijt kunt, om zodoende tot een meer interactieve communicatie te komen. Ik denk dat dit het beheer van het gebied ten goede zou komen. Zoals er de vrienden van den Bosch zijn, zou je kunnen komen tot vrienden van het broek, die gezamenlijk onderhoud activiteiten kunnen verrichten en tevens een aanspreekpunt kunnen zijn.

Een aantal mogelijkheden en wellicht weet u als lezer er nog meer, om te weer te komen tot een van oudsher “Bossche broek” paradijs, voor al zijn gevleugelde vrienden, de grote grazers en de vele bezoekers.

Gerard van Run